

opusdei.org

Pápežové katechézy o rodine: desiatá audiencia (18. marca 2015)

Pri generálnej audiencii na
Námestí sv. Petra sa pápež
František zameral na prínos
detí pre ľudstvo. Deti nás učia,
že život sme si nedarovali sami,
že závisíme od iných

03.08.2015

Drahí bratia a sestry, dobrý deň!

Po tom, ako sme sa v prehľade venovali rôznym postavám rodinného života – matke, otcovi, súrodencom, starým rodičom – chcel by som zakončiť túto prvú skupinu katechéz o rodine, hovoriac o deťoch. Urobím tak vo dvoch fázach: dnes sa pristavím pri veľkom dare, ktorým sú deti pre ľudstvo. Je to naozaj tak! – Vďaka za váš súhlas potleskom – sú veľkým darom pre ľudstvo, no zároveň sú aj veľkou obeťou vylúčenia, keďže im nedovolia ani len sa narodiť. A na budúci týždeň sa zastavím pri niektorých zraneniach, ktoré sa žiaľ škodlivo podpisujú na deťoch. Prichádzajú mi na myseľ mnohé deti, ktoré som stretol počas mojej poslednej cesty do Ázie: plné života, nadšenia, a z druhej strany vidím, ako vo svete mnohé z nich žijú v nedôstojných podmienkach... Vskutku, podľa zaobchádzania s deťmi možno posudzovať spoločnosť, avšak nie iba z morálneho, ale aj zo sociologického hľadiska, či je tá

spoločnosť slobodná, alebo je v otroctve medzinárodných záujmov.

Ako prvú vec nám deti pripomínajú, že všetci sme boli počas prvých rokov života plne závislí od starostlivosti a láskavosti iných. A Boží Syn neušetril seba samého od tohto úseku cesty. Toto tajomstvo každoročne kontemplujeme vo Vianociach. Betlehemske jasle sú obrazom, ktorý nám komunikuje túto skutočnosť tým najjednoduchším a najpriamejším spôsobom. Je to zaujímavé: Boh nemá problém dať sa pochopiť deťom a deti nemajú ťažkosti pochopiť Boha. Nie náhodou sú v evanjeliu niektoré veľmi pekné a silné Ježišove slová o «maličkých». Tento výraz «maličkí» označuje všetkých, ktorí závisia od pomoci iných, a zvlášť deti. Ježiš napríklad hovorí: «Zvelebujem ťa, Otče, Pán neba i zeme, že si tieto veci skryl pred múdrymi a rozumnými a zjavil si ich maličkým» (Mt 11,25). A ešte:

«Dajte si pozor, aby ste neopovrhli ani jedným z týchto maličkých. Lebo vám hovorím, že ich anjeli v nebi ustavične hľadajú na tvár môjho Otca, ktorý je na nebesiach» (Mt 18,10).

Deti sú teda samé osebe bohatstvom pre ľudstvo a aj pre Cirkev, pretože nám neustále pripomínajú podmienku, ktorá je nevyhnutná pre vstup do Božieho kráľovstva: a to, aby sme sa nepovažovali za sebestačných, ale za takých, ktorí potrebujú pomoc, lásku a odpustenie. A všetci potrebujeme pomoc, lásku a odpustenie, všetci!

Deti nám pripomínajú ďalšiu krásnu skutočnosť; pripomínajú, že deťmi zostávame stále, i keď sa človek stane dospelým, starým, aj keď sa stane rodičom, či má zodpovedné miesto, v pozadí toho všetkého mu zostáva identita syna či dcéry. Všetci sme deťmi. A toto nás neustále vedie k vedomiu toho, že sme si život nedali sami od seba, ale sme ho dostali.

Veľký dar života je prvým darom, ktorý sme dostali: život. Niekedy hrozí, že budeme žiť tak, akoby sme na to zabudli, akoby sme boli pánmi našej existencie, a práve naopak, sme úplne závislí. V skutočnosti je veľkým dôvodom pre radosť uvedomovať si, že v každom období života, v každej situácii, v každom spoločenskom postavení sme a zostávame deťmi. Toto je prvotné posolstvo, ktoré nám deti prinášajú svojou prítomnosťou. Samotnou prítomnosťou nám pripomínajú, že všetci a každý jeden z nás je dieťaťom.

Avšak sú tu aj mnohé dary, mnohoraké bohatstvá, ktoré deti prinášajú ľudstvu. Spomeniem iba niektoré. Prinášajú svoj spôsob hľadania na realitu s dôverujúcim a čistým pohľadom. Dieťa má v sebe spontánnu dôveru k otcovi a mame; spontánne dôveruje Bohu, Ježišovi, Panne Márii. Zároveň je jeho vnútorný pohľad čistý, ešte

nenasiaknutý zlobou,
dvojznačnosťou, «nánosmi» života,
ktoré zatvrdzujú srdce. Vieme, že aj
deti sú poznačené prvotným
hriechom, že majú svoje sebecké, no
zachovávajú si svoju čistotu a
vnútornú jednoduchosť. Deti však
nie sú diplomatické: povedia to, čo
cítia, povedia, čo vidia, a to priamo. A
veľakrát narobia rodičom
neprijemnosti, keď pred ostatnými
ľuďmi povedia: «Tento sa mi nepáči,
je škaredý». Ale deti povedia to, čo
vidia, nie sú dvojtvárne. Ešte sa
nepriučili tej vede dvojtvárnosti,
ktorú sme si my dospelí osvojili.

Deti okrem toho – vo svojej vnútornej
jednoduchosti – majú v sebe
schopnosť prijímať nehu a obdarúvať
ňou. Nežnosť znamená mať srdce «z
mäsa» a nie «z kameňa», ako hovorí
Písmo (porov. Ez 36,26). Nežnosť je aj
poéziou: znamená «precítiť» veci a
udalosti, nezaobchádzať s nimi ako s

púhymi predmetmi, len na použitie, nakoľko poslúžia...

Deti majú schopnosť smiať sa a plakať. Niektoré, keď ich beriem do náručia, sa smejú; iné, keď ma vidia v bielom, myslia si, že som lekár a idem im pichnúť injekciu, a plačú..., ale spontánne! Deti sú také. Smiať sa a plakať, dve veci, ktoré sú v nás veľkých často zablokované, nie sme toho viac schopní... Koľkokrát sa náš úsmev stáva plagátovým, je tak? Ako čosi bez života, úsmev bez iskry, a aj umelý úsmev, úsmev klauna. Deti sa smejú spontánne a plačú spontánne. Vždy to závisí od srdca, a naše srdce za často zablokuje a stráca túto schopnosť smiať sa a plakať. Deti nás teda môžu nanovo učiť smiať sa a plakať. My sa však seba samých máme spytovať: Smejem sa spontánne, sviežo, s láskou, alebo je môj úsmev umelý? Plačem ešte, alebo som už prišiel o schopnosť plakať? Sú to dve veľmi ľudské

otázky, ktorým nás deti učia. Zo všetkých týchto dôvodov Ježiš pozýva svojich učeníkov, aby «sa stali ako deti», pretože «takým patrí Božie kráľovstvo» (porov. Mt 18,3; Mk 10,14).

Drahí bratia a sestry, deti vnášajú život, radosť, nádej, aj problémy. Ale život je taký. Istotne prinášajú aj starosti a niekedy mnoho problémov, ale radšej spoločnosť s týmito starosťami a týmito problémami, ako spoločnosť smutná a šedá, pretože sa ocitla bez detí! A keď vidíme, že úroveň pôrodnosti v spoločnosti sotva dosiahne jedno percento, môžeme povedať, že taká spoločnosť je smutná a šedivá, pretože zostala bez detí.

rodine-desiata-audiencia-18-
marca-2015/ (26.03.2025)